(cc) BY

Есеева Лязат Бердибековна
магистр техн. наук, старший преподаватель
Каспийский государственный университет
технологий и инжиниринга им.
Ш. Есенова
г. Актау, Республика Казахстан

ӨНДІРІС ҒИМАРАТТАРЫН ҚАЙТА КОНСТРУКЦИЯЛАУ

Аннотация*: статья посвящена комплексному анализу строительства производственных зданий. Автор исследования рассматривает основные цели и задачи данного вида строительства с целью удовлетворения основных потребностей общества.*

Ключевые слова*: строительство, механизация, автоматизация, реконструкция.*

Аңдатпа*: бұл мақала өндіріс кәсіпорындарды техникалық қайта жабдықтау және қайта конструкциялаудың мақсаты және міндеттерін, өндіріс өнімдерінің көлемінің ұлғаюының негізгі қоғам қажеттілігінің өсуін қанағаттандыруға арналған.*

Кілт сөздері*: қайта конструкциялау, ғимараттар, жаңалану, схема, факторлар, механизациялау, автоматизациялау, техникалық, қондырғылар, құрал саймандар.*

Өндіріс өнімдерінің көлемінің ұлғаюының негізгі қоғам қажеттілігінің өсуін қанағаттандыруға арналған. Ол үшін: өндірістердің материалды техникалық базасына сапалы өзгеріс енгізуді интерфикациялау арқылы жүзеге асырады. Демек, өндіріс қуатын толығырақ пайдалады, сонымен қатар шикізат қорының барлық түрін қолданылады, жұмысшылар еңбегін жеңілдету арқылы жұмыстың өнімділігін жоғарлатады. Осы аталған жұмыстар арқылы біз өндірісті қайта конструкциялау және техникалық тұрғыдан қайта қаруландырудың соңғы мақсатына жетеміз. Бұл жерде өндіріс орынының шығара бастауын бірден-бір фактор ретінде ескеру керек.

Content is licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 license (CC-BY 4.0)

Қайта конструкциялау және техникалық қайта қаруландыру факторлар схемасы.

Рис. 1

Қайта контрукциялау негізінде, ескі техниканы бүгін күнталабына жауап беретін жаңа техникаға ауыстыру қондырғылар мен құрал саймандарды мадернизациялау өндірісте комплексті түрде механизациялау және автоматизациялау технологиялық процестерді өндірісті ұйымдастыруды жақсарту оның ішінде мамандандырлу және каперациялауды ерекше өсіру шикізатының эффективті түрін қолданады [1, б. 220].

Шығарылатын өнімнің сапасын жоғарылату және еңбекті ұйымдастыруды жетілдіру болып табылады. Бұл үшін келесі түсініктер өндірісте қайта конструкциялау және техникалық қайта қаруландыру үшін орнықтылған:

– Кеңейту;
– Қайта конструкциялау;
– Өндірісте қайта конструкциялау;

1. Жұмыс істеп тұрған кәсіпорынды кеңейту, бұл қосымша жаңа өндіріс орындарының құрылысы, нақты цехтар және негізгі объектіліерді кеңейту, аталған аймақта қызмет атқару және қосалқы ғимараттарды қосымша немесе жаңа өндіріс алаңдары ретінде пайдалану сонымен қатар осы өндіріс құрамына кіретін, жаңа өндіріс құрамына кіретін жаңа өндіріс және филиалдар құрылысы.

Содержимое доступно по лицензии Creative Commons Attribution 4.0 license (CC-BY 4.0)

Аталған жаңа өндіріс орындарының барлығы негізгі өндіріс баллансында орналасқан.

2. Қайта конструкциялау – бұл нақты цехтар және негізгі объектілерінің негізгісі қайта құру. Әдетте аталған жұмыстар атқару барысында өндіріс орындарын кеңейтілу іс-шаралар қарастырмайды.

3. Техникамен қайта қаруландыру – бұл жекеленген өндіріс орындарының техника-экономикалық деңгейін жоғарлату алдыңғы қатарлы техника және технологияларды учаскілерге және цехтарға ендіру механизациялау, автоматизациялау және тозған ескі құрал-саймандармен қондырғыларды жоғарғы өнімді жаңаларына ауыстыру демек техникалық қайта қаруландырудың негізгі мақсаты бұл өндірісте түбегейлі интектификациялау өнімді шығаруеңбек өнімділігін артырып, өнім сапасын жоғарлату жаңа технология арқасында жұмыс орындарын қолданатын материалдар көлемін үнемдеп өнімнің өзіндік құнын кеміту, мұнда техникалық қайта қаруландыруға қарастырған қаржы көлемін оның құрылыс мантаждау жұмыстарының 10% аспауы тиіс.

Өндірістік ғимараттарды қайта конструкциялау ерекшеліктері.

Өндіріс ғимараттарын қайта конструкциялау барысында келесі міндеттер атқарлады:

1. Нақты ғимараттар көлемдік жоспарлық құрылымын мадарнизацияланатын немесе орнықтырлатын жаңа өндірісінің қажеттілігіне келтіру, ал кейбір ғимараттардың функцианалды арналуы өзгереді. Демек, мұны жаңа қызмет және цехтар жағдайына келтіру.

2. Нақты ғимараттардың көтергіш және қорғау конструкциялардың эксплуатациялық сапасын жоғарлату және оны жаңа өндіріс талаптарына сәйкестендіру.

3. Ғимараттың негізгі құрылыс өлшемдерін өзгерту (пішімін, жоспарын, бөлмелерін биіктігін, ұстын торын) аталған жұмыстар технологиялық процесстер тоқтатылмай атқарылуы тиіс.

Content is licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 license (CC-BY 4.0)

4. Мадернизацияланатын өндірістің инженерлік жүйелерін мадернизациялау арқылы қажеттілігін қамтамасыздандыру және оны жұмысшылар жоғарғы норматалаптарына келтіру.

5. Ғимараттың сыртқы және ішкі көрінісі сәулет көлемдік сапасын жетілдіріп, көркейту [2, б. 29].

Өндіріс ғимарат мен үймереттерді қайта конструкциялау жүргізу қажеттілігі.

Шығарылатын өнім және оған қажетті жаңа аспаптар жаңалату қысқа мерзім арасында болып тұрады, ал олар орналасқан ғимараттар мен үймереттер бастапқы қалыпта сақталады, атап айтсақ машина құрылыс өндірісінде технологиялық өзгеруі және өндірістік аспаптардың жаңалануы 10–15 жыл, химия өндірісінде 6–8 жыл, электроникада 5 жыл. Ғимараттар мен үймереттердің оның физикалық тұрғысынан ұзақ мерзім қызмет етуі 50–100 жыл. Демек, егер біз ғимараттарды ұзақ қызмет етуіне төменгі шекарасын алатын болсақ, онда атқарлатын негізгі технология өзгеріп тұрады. Бұл дегеніміз аспаптарды ауыстыру өзгерту барысында өндірістік ғимараттарды жаңалап қайта конструкциялау қажеттілігі туындайды. Ол үшін қайта конструкциялау алдында кәсіпорындарда бастапқы параметрлермен анықтау үшін және негізгі қорды жаңалау концепциясын анықтау ретінде комплексті зерттеу жүргізеді [3, б. 216].

Негізгі қорды жаңалаудың комплексті концепциясы.

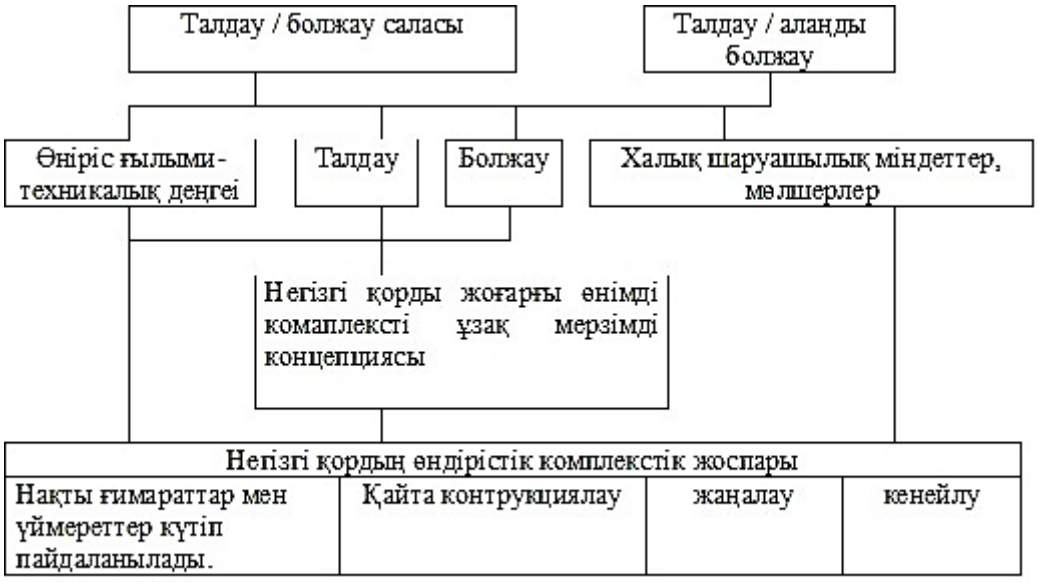

Содержимое доступно по лицензии Creative Commons Attribution 4.0 license (CC-BY 4.0)

Рис. 2

Список литературы

1. Власов С.В. Контроль качества строительно-монтажных работ. М.;1982.

2. Долидзе Д.Е. Испытание конструкций и сооружений М.: «Высшая школа», 1974.

3. Шевчук Д. Управление качеством М.: Гросс Медиа, РОСБУХ, 2008. – 216 с.

4. Та?ырыбы: "?имараттар мен ?ймереттерді ?айта конструкциялау" [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.uniface.kz/index.php?id=562&post=article§ion=1 (дата об-ращения: 20.02.2018)

Content is licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 license (CC-BY 4.0)